

Proces konsultacji „Działań MG na rzecz stabilności i rozwoju”

23 stycznia 2009 Ministerstwo Gospodarki zaprezentowało projekt „Działań MG na rzecz stabilności i rozwoju”. Zaproponowane w nim główne obszary interwencji to: zwiększanie popytu konsumpcyjnego i inwestycyjnego, wzmocnienie systemu finansowania MSP, przyspieszenie inwestycji ze środków UE, rozwój innowacyjności oraz uelastycznienie rynku pracy. Materiał został przekazany do opinii partnerom społecznym zasiadającym w Komisji Trójstronnej do Spraw Społeczno-Gospodarczych. Dokument ten ma charakter otwarty i udostępniamy go do szerokich konsultacji.

Większość przekazywanych opinii i postulatów wpisywała się w zaprezentowane propozycje MG. W niejednym stanowisku wyrażony był pogląd o konieczności szybszego wykorzystywania funduszy unijnych, co miałyby na celu pobudzenie popytu inwestycyjnego. Wsparciu popytu konsumpcyjnego miałyby przede wszystkim zmiany w zakresie podatków oraz wypracowanie dodatkowych zachęt do wymiany urządzeń, pojazdów ze starych na nowe nowoczesne, bardziej przyjazne środowisku. Prawie wszyscy zgadzają się też, że niezbędna jest odbudowa akcji kredytowej. Propozycje dotyczyły też zmian w zakresie prawa pracy i odbiurokratyzowania gospodarki. Część z postulatów została wykorzystana do uzupełnienia kolejnej wersji „Działań...”. Pozostałe poddawane są analizie zasadności i realności wdrożenia, i w przypadku ich potwierdzenia możliwe jest ich uwzględnienie w późniejszym terminie.

Równoległe do procesu weryfikacji i aktualizacji propozycji „Działań ...” odbywała się dyskusja nad konkretnymi działaniami na forum Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych. W trakcie prac za priorytetowe obszary uznano: zwiększenia dostępu do kredytów bankowych, przyspieszonej amortyzacji, subsydiowanie zatrudnienia. Z kolei w wyniku prac Zespołu roboczego ds. monitorowania działań wynikających z Planu Stabilności i Rozwoju część propozycji MG znalazło się wśród pakietu działań mających na celu zmniejszenie barier (w tym inwestycyjnych).

Zgłaszanie uwag do „Działań MG na rzecz stabilności i rozwoju” możliwe było w dwojaki sposób. Poniżej przedstawione zostało zestawienie nadesłanych propozycji rozwiązań, jednak należy mieć na uwadze, że proces ten jest procesem otwartym, a uwagi wciąż napływają.

Pierwszy ze sposobów to możliwość szerokich konsultacji ze wszystkimi obywatelami i instytucjami, jako że projekt dokumentu „Działania ...” z dnia 22 stycznia 2009 został umieszczony na stronie internetowej MG i możliwe jest zgłaszanie uwag poprzez adres mailowy Pakiet.Antykryzysowy@mg.gov.pl.

Innym kanałem zgłaszania propozycji rozwiązań antykryzysowych jest skierowanie pisma do Prezesa Rady Ministrów lub Ministra Gospodarki. Napływają również pisma kierowane do Wydziału Prasowego SM MG i innych miejsc przeznaczonych do kontaktu z instytucjami państwowymi.

Proponowane rozwiązania można pogrupować w następujące obszary:

1. sektor bankowy
2. sektor budowlany
3. rynek pracy
4. sektor energetyczny

Poniżej zestawiono bardzo ogólnie informacje zebrane z nadesłanym materiałom.

SEKTOR BANKOWY

Postulat zwiększenia roli BGK w zakresie zapewnienia płynności finansowej i pobudzenia akcji kredytowej (ten postulat pojawia się w wielu przekazanych opiniach m.in.: Polskiej Organizacji Pracodawców Osób Niepełnosprawnych, Polskiej Izby Gospodarczej, Towarzystw Budownictwa Społecznego, Związku Banków Polskich, PKPP Lewiatan, osób prywatnych,

Związek Pracodawców Polskich:

- Postulat o prawo dla NBP prowadzenia rachunków bankowych wyłączonych z wymogu stosowania procedury zamówień publicznych;
- Postulat o dokapitalizowanie banków z większościowym udziałem skarbu państwa – to jest częściowo uwzględnione jeśli chodzi o BGK;
- Zrewidować przepisy dotyczące warunków ustalania zdolności kredytowej przedsiębiorców oraz ustanawiania zabezpieczeń, a także monitorowanie banków.

Związek Banków Polskich:

- Zwiększenie popytu konsumpcyjnego – poprzez podjęcie działań na rzecz zwiększenia akcji kredytowej (zasilanie i wspieranie banków z NBP BGK, w tym gwarancje i poręczenia dla banków, promocja instrumentów BGK, usprawnienie przepisów dotyczących upadłości i restrukturyzacji przedsiębiorstw);
- Zwiększenie popytu inwestycyjnego poprzez wprowadzenie nowego instrumentu „kredytu unijnego” z „premią unijną”, nie dotyczyłoby ryzykownych przedsięwzięć – podobnie uregulować jak w sprawie kredytu technologicznego – wymaga konsultacji z KE i Konwentem Marszałków RP;
- Zakwalifikowanie kosztów obsługi bankowej jako kosztów kwalifikowanych – przydatne dla beneficjenta i dysponenta środków publicznych w celu prawidłowego i bezpiecznego przeprowadzenia projektu.

PKPP Lewiatan:

- Rekomendacje mechanizmów poprawiających płynność polskiego sektora bankowego oraz rozszerzenie akcji kredytowej;
- Zastrzeżenia co do proponowanych rozwiązań problemu opcji walutowych;
- Sprzeciw wobec zwiększania deficytu budżetowego;
- Zwiększenie akcji kredytowej dla przedsiębiorstw za pośrednictwem BGK.

Konfederacja Przedsiębiorstw Finansowych:

- Zwraca uwagę na sprzeczność zapisów dotyczących uelastycznienia rynku pracy i zredukowaniem barier dla przedsiębiorczości z projektem nowelizacji Ustawy o Systemie Zabezpieczeń Społecznych oraz Ustawy Prawo Bankowe – powiększenie kosztów pozapłacowych.

Polska Organizacja Pracodawców Osób Niepełnosprawnych:

- Zwiększenie roli BGK w zapewnieniu płynności finansowej przedsiębiorstw poprzez stworzenie możliwości do udzielania poręczeń bądź zabezpieczeń dla niektórych transakcji finansowych dokonywanych przez przedsiębiorstwa z bankami;
- Zwiększenie gwarancji rządowych na zabezpieczenie transakcji CIRS.

NSZZ Solidarność:

- obniżenie ceny kredytu (monitoring rzeczywistego wykorzystania uwolnionych środków, uruchomienie monitoringu i kontroli ze strony KNF w zakresie wpływu środków finansowych z Polski postuluje też KPP);
- wsparcie inwestycji publicznych.

Osoby prywatne:

- Wsparcie dla kredytobiorców w walutach obcych poprzez stworzenie funduszu poręczeniowego działającego podobnie do systemu poręczeń BGK.

SEKTOR BUDOWLANY

Polska Izba Gospodarcza Towarzystw Budownictwa Społecznego

- Zmiany w Regulaminie BGK, w ustawie o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego w zakresie procedur udzielania kredytów dla TBS, w tym określenia zabezpieczeń;
- Zmiany w Rozporządzeniu RM w sprawie warunków i trybu udzielania kredytów ze środków Krajowego Funduszu Mieszkaniowego;
- Zwiększenie kwoty kredytów udzielanych z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego.

Wielkopolska Izba Budownictwa:

- Postuluje obniżenie stawek VAT na usługi budowlane i materiały do 16%, na budownictwo mieszkaniowe do 5%, na budownictwo czynszowe komunalne (realiz. przez gminy) – 0%;
- objęcie gwarancjami państwowymi kredytów dla osób kupujących pierwsze mieszkanie;
- Złagodzenie przepisów budowlanych w odniesieniu do warunków, jakie powinny spełniać budowane obiekty (przepisy w zakresie ppoż);
- Zmniejszenie kosztów inwestycji i kosztów pracy (PFRON).

RYNEK PRACY

Wielokrotnie powtarzający się postulat z tego obszaru to nowelizacja Kodeksu Pracy dostosowująca prawo pracy do aktualnej sytuacji w zakresie elastyczności czasu pracy i zatrudnienia oraz wdrożenie innych doraźnych instrumentów chroniących istniejące miejsca pracy (m.in.: Wielkopolska Izba Budownictwa, PKPP Lewiatan, Stowarzyszenie producentów części motoryzacyjnych, nieco odmienne stanowisko w tym zakresie prezentowała Rada Krajowa Przemysłu Motoryzacyjnego NSZZ Solidarność).

NSZZ Solidarność:

- podjęcie działań które zapobiegą likwidacji spółki URSUS;
- ochrona miejsc pracy (promocja zatrudnienia z refundacją zarobków utraconych przez pracowników);
- systematyczny wzrost wynagrodzenia minimalnego, pomoc najuboższym;
- wycofanie się z podwyżek cen energii elektrycznej;
- ograniczenia dla pomocy przedsiębiorstwom (poprzez zapisy dot. wypłat dywidend);

- okresowe obniżenie stawki VAT na wybrane artykuły (WIB – postuluje z kolei obniżenie stawki VAT na usługi budowlane i budownictwo mieszkaniowe).

SEKTOR ENERGETYCZNY

- Interwencję w kierunku obniżania cen energii, oraz akceptowania nowych cenników przez URE do momentu uwolnienia cen (m.in. Naczelna Rada Zrzeszeń Handlu i Usług, inni też postulują tę interwencję, m.in. Solidarność z ziemi sandomierskiej, WIB, Rada Krajowa Przemysłu Motoryzacyjnego NSZZ Solidarność);
- monitoring rynku energii, sprawdzenie czy producenci energii nie korzystają z monopolistycznych pozycji lub w warunkach zmowy cenowej (Naczelna Rada Zrzeszeń Handlu i Usług).

CHEĆ WSPÓŁPRACY (brak konkretnych rozwiązań na tym etapie) zgłosili:

- Izba Gospodarcza Handlowców, Przetwórców Zbóż i Producentów Pasz
- Krajowa Rada Spółdzielcza
- Krajowa Izba Gospodarcza
- Związek Banków Polskich
- Naczelna Rada Zrzeszeń Handlu i Usług (prośba o konsultacje propozycji rozwiązań dla MŚP)
- Wielkopolska Izba Budownictwa (propozycja publicznej debaty ze środowiskiem)

Dodatkowo w ramach konsultacji „Działania...” przekazane zostały postulaty dotyczące poszczególnych branż, sektorów (motoryzacyjny, stoczniowy, hutnictwo, przemysł lekki), a nawet przedsiębiorstw. W proces konsultacji włączyły się też władze lokalne (m.in: Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego, Zarząd Powiatu Nowotarskiego).

Kończąc obecny etap procesu konsultacji prezentujemy zweryfikowaną wersję „Działania...”. Zaprezentowane działania są lub będą sukcesywnie wdrażane, co zostanie potwierdzone stosowną informacją (już w obecnie prezentowanym materiale informujemy o stanie realizacji).

Jednocześnie informujemy, że prezentowany pakiet „Działania...” nadal pozostaje dokumentem otwartym, który może ulegać modyfikacjom zarówno biorąc pod uwagę czynniki zewnętrzne (zmiana uwarunkowań makroekonomicznych), jak i uwzględniając pojawiające się inicjatywy uczestników konsultacji.